T013 BD IV 191-Q10-Chúng Hứa Ma Đế

Đại Tạng Kinh (Linh Sơn Pháp Bảo)

KINH PHAÄT THUYEÁT CHUÙNG HÖÙA-MA-ÑEÁ QUYEÅN 10

OÂ-loã-vó-loa Ca-dieáp coù hai ngöôøi em trai laø Naüng-ñeà Ca-dieáp vaø Nga-da Ca-dieáp, moãi ngöôøi coù hai traêm naêm möôi ñeä töû vaø ñeàu cö nguï beân bôø vuøng haï löu soâng Ni-lieân. Caùc hoïc troø ñeàu sieâng naêng tu taäp theo phaùp thöùc cuûa thaày. Moät hoâm, hai vò Ca-dieáp aáy boãng troâng thaáy nhöõng duïng cuï thôø löûa, nhöõng aùo da nai, aùo baèng voû caây, tònh bình, gaäy, giaøy baèng da thuù cuûa ngöôøi anh troâi treân soâng Ni-lieân, hoï raát ngaïc nhieân, suy nghó: "Anh cuûa ta ñaéc toäi vôùi vua chaêng, hay bò naïn cöôùp, naïn nöôùc, löûa? Vì coù bò caùc naïn aáy môùi khoâng theå tu haønh, neáu khoâng thì sao caùc duïng cuï thôø löûa laïi bò boû troâi soâng nhö theá?" Luùc aáy hai ngöôøi suy nghó, baøn luaän maõi veà vieäc dò thöôøng aáy vaø quyeát ñònh cuøng nhau ñi tìm anh. Hoï ñeán choã ôû cuûa ngöôøi anh, khoâng thaáy OÂ-loã-vó-loa Ca-dieáp vaø caùc ñeä töû ôû ñoù, chæ thaáy phoøng oác vaéng veû, troáng trôn. Hai ngöôøi caøng theâm hoang mang buoàn baõ beøn ñi hoûi thaêm, nhöõng ngöôøi laùng gieàng cho bieát laø OÂ-loã-vó-loa Ca-dieáp ñaõ boû ñaïo tieân, daãn caùc ñeä töû ñeán quy y vò Sa-moân, coøn ra sao nöõa thì hoï khoâng roõ, neân thaân haønh ñeán ñoù tìm hieåu xem. Hai anh em Ca-dieáp ñöôïc tin aáy beøn noùi vôùi nhau: Ta nghe noùi coù vò Sa-moân tôùi ôû gaàn ñaây vaø coù nhieàu quyeàn pheùp kyø dieäu, caùc haønh ñoâïng, oai nghi cuûa vò aáy ñeàu khaùc ngöôøi thöôøng, coù theå anh cuûa ta vaø caùc ñeä töû ñaõ ñeán ñoù roài. Neáu quaû thaät nhö theá thì ñuùng laø vieäc voâ cuøng hy höõu. Nay chuùng ta haõy tôùi ñoù ñeå xem thaät hö theá naøo. Hai ngöôøi cuøng nhau ñeán choã Ñöùc Phaät lieàn thaáy ngöôøi anh OÂ- loã-vó-loa Ca-dieáp cuøng caùc ñeä töû ñeàu vaän ca-sa vôùi hình daùng Sa- moân ñang ngoài tröôùc Phaät, chaêm chuù nghe phaùp. Thaáy theá hai ngöôøi

thaát kinh, loâng toùc döïng ñöùng, chaân nhö theå khoâng böôùc ñöôïc. Ñöùc Phaät thaáy Naüng-ñeà vaø Nga-da ñeán tìm anh, laïi ñöùng ngaây ngöôøi ra khoâng böôùc ñöôïc, lieàn baûo OÂ-loã-vó-loa tôùi ñoùn hai em. Hai ngöôøi thaáy anh mình ñeán lieàn böôùc voäi tôùi, quyø laïy vaø hoûi: Anh ñaõ lôùn tuoåi, ñöùc haïnh cao, tu haønh laâu naêm, hoïc roäng bieát nhieàu, ñôøi khoâng ai baèng. Vua nöôùc Ma-giaø-ñaø vaø caùc quan ñaïi thaàn cuøng chuùng daân ñeàu cho anh laø ñaõ chöùng quaû La-haùn, thöôøng ñem thöùc aên, höông hoa, y phuïc vaø nhieàu baùu vaät ñeán cuùng döôøng. Anh daïy ñieàu gì hoï cuõng nghe theo, sao hoâm nay boãng boû ñaïo mình maø theo ñaïo ngöôøi khaùc. Xöa nay chuùng em tu taäp theo lôøi truyeàn daïy cuûa anh, cho ñeán caùc ñeä töû cuõng khoâng boû theo ñöôøng loái naøo khaùc. Nay anh laïi töø boû con ñöôøng tu taäp cuûa mình, thì chuùng em laøm sao giöõ ñaïo ñöôïc? Chuùng em raát hoang mang, nghi ngôø vaäy xin anh chæ daïy cho. Noùi xong hai ngöôøi em ñeàu ñöùng sang moät beân. OÂ-loã-vó-loa noùi vôùi hai ngöôøi em Naüng-ñeà vaø Nga-da: Tröôùc khi coù Phaät, theá gian gioáng nhö ñeâm toái, con ngöôøi khoâng coù ñoâi maét tueä neân khoâng thaáy ñöôøng deã rôi vaøo

hang hoá. Tröôùc ñaây anh tu khoå haïnh, thôø löûa ñeå caàu chöùng Thaùnh quaû, laïi ñem ñaïo aáy daïy laïi caùc em, cho raèng khoâng ñaïo naøo hôn ñöôïc, roài töï cho laø ñaõ chöùng quaû A-la-haùn, may coù vò Ñaïi Sa-moân, töùc Ñöùc Phaät Theá Toân, thaân cao moät tröôïng saùu, saéc vaøng röïc rôõ, töôùng toát ñaày ñuû, uy ñöùc voâ cuøng. Vì Ngaøi thöông anh neân ñeán ôû gaàn, moïi ñoäng tænh cuûa Ngaøi chö Thieân ñeàu bieát, coù caû Töù Thieân vöông, Phaïm thieân, Ñeá Thích ñeán nghe phaùp. Ngaøi laïi coù thaàn tuùc thoâng chæ trong khoaûnh khaéc ñaõ ñi khaép boán chaâu thieân haï, laïi leân cung trôøi nhaän thöùc aên veà..., taát caû ñeàu nhaèm ñeå khai thò cho anh, laïi bieát anh chöa chöùng quaû A-la-haùn. Qua nhöõng ñieàu ñoù ta thaáy ñöùc ta khoâng baèng, neân tænh ngoä tröôùc ñeå khoûi hoái haän veà sau. Theá laø anh cuøng caùc ñeä töû xin xuaát gia, Ngaøi thöông chuùng ta neân chaáp nhaän cho maëc phaùp phuïc laøm Taêng-giaø. Ta khoâng baùo tröôùc cho caùc em thaät ta coù loãi. Baáy giôø Naüng-ñeà vaø Nga-da caên duyeân ñaõ thuaàn thuïc, nghe xong lieàn khôûi sinh loøng tin vôùi Ñöùc Phaät, trong loøng buoàn vui laãn

loän, lieàn noùi vôùi anh: Chuùng em tu haønh laø do anh daïy, nay anh xuaát gia, chuùng em cuõng xin ñi theo. Neáu khoâng coù Phaät ra ñôøi laøm sao nghe ñöôïc chaùnh phaùp, chuùng em duø tuoåi ñaõ giaø cuõng mong ñöôïc giaûi thoaùt. OÂ-loã-vó-loa noùi: Quyù hoùa thay! Nay ñaõ ñuùng luùc. Naüng-ñeà vaø Nga-da ñeán leã Phaät, roài ñöùng sang moät beân thöa: Baïch Theá Toân, anh cuûa chuùng con laø OÂ-loã-vó-loa tröôùc laø thaày chuùng con, nay ñaõ xuaát gia laøm Sa-moân, neân chuùng con cuõng muoán xuaát gia, xin Phaät thöông maø cöùu ñoä. Ñöùc Phaät baèng loøng, nhöng muoán hoùa ñoä luoân soá ñeä töû cuûa hai ngöôøi, neân baûo: Caùc ñeä töû cuûa oâng ñaõ bieát chöa? Hai ngöôøi thöa: Chöa bieát. Phaät baûo: Caùc oâng haõy noùi roõ vôùi hoï roài ñeán ñaây, Ta seõ nhaän cho xuaát gia. Hai ngöôøi vaâng lôøi Phaät, moãi ngöôøi trôû veà taäp hôïp caùc ñeä töû cuûa mình laïi baûo: Caùc ngöôi coù bieát khoâng, coù moät vò Ñaïi Sa-moân goïi laø Phaät ñaõ ñeán ôû choã cuûa anh ta, hieän nhieàu thaàn thoâng vaø töôùng laï ñeå khai thò cho anh ta, laïi duøng uy löïc cheá phuïc anh ta, laøm anh ta tænh ngoä bieát ñaïo phaùp mình khoâng baèng, neân ñaõ ñem taát caû ñeä töû ñeán xin xuaát gia Phaät. Vì thaáy nhöõng duïng cuï thôø löûa troâi treân soâng, neân chuùng ta ñaõ ñeán tìm hieåu vaø tôùi choã Phaät. Ñeán nôi ta ñaõ thaáy anh ta vaø caùc ñeä töû vaän ca-sa thaønh Sa-moân ñang ngoài chaêm chuù nghe thuyeát phaùp. Khi thaáy vieäc aáy, luùc ñaàu ta voâ cuøng kinh haõi, söõng sôø. Anh ta ra ñoùn vaø cho bieát ñaày ñuû moïi vieäc neân ta ñaõ xin xuaát gia, nhöng nghó ñeán caùc ngöôi neân phaûi veà noùi laïi cho hay. Caùc ngöôi nghó theá naøo cöù thaät loøng cho ta bieát. Caùc ñeä töû lieàn thöa: Chuùng con theo hoïc vôùi thaày, thaày daïy gì ñeàu nghe theo, nay

thaày xuaát gia theo Phaät, chuùng con sao daùm baûo thuû ñaïo cuûa mình. Chuùng con cuõng nguyeän xin theo. Luùc aáy Naüng-ñeà Ca-dieáp vaø Nga-da Ca-dieáp lieàn ñem taát caû ñeä töû ñeán ñaûnh leã Phaät, roài ñöùng leân chôø nghe Phaät daïy. Ñöùc Phaät hoûi hai ngöôøi: Caùc oâng ñaõ ñeán roài sao? Hai ngöôøi ñaùp: Chuùng con vaø caùc ñeä töû ñoàng ñeán leã Phaät caàu xin ñöôïc xuaát gia, theo chaùnh phaùp, vaâng giöõ giôùi luaät, tu trì phaïm haïnh. Xin Ñöùc Phaät töø bi chaáp thuaän.

Ñöùc Phaät thaâu nhaän hoï laøm Sa-moân. Ngaøi daïy: Hoâm nay caùc oâng môùi thaät laø xuaát gia, môùi thaät coù phaïm haïnh. Caùc vò aáy nghe theá vui möøng khoân xieát, moãi vò ñeàu ñaûnh leã, nhieãu quanh Phaät vaø ñöùng sang moät beân chieâm ngöôõng Ngaøi. Luùc aáy giôø, sau khi ñoä ba anh em Ca-dieáp vaø moät ngaøn vò Tyø- kheo xong, Ñöùc Phaät lieàn cuøng hoï rôøi khoûi nôi ñoù, leân ñænh nuùi Nga-da kinh haønh. Ñeán nôi, Ñöùc Phaät vì caùc vò Tyø-kheo laøm ba vieäc: Moät laø thò hieän thaàn thoâng, hai laø thuyeát phaùp vaø ba laø ñieàu phuïc taâm hoï. Luùc aáy Theá Toân nhaäp chaùnh ñònh, hieän thaàn thoâng, bieán ra caùc töôùng traïng, bieán maát ôû choã ngoài hieän ra nôi hö khoâng phöông Ñoâng vôùi boán oai nghi ñi, ñöùng, naèm, ngoài, thaân phoùng naêm saéc haøo quang xanh, vaøng, traéng, ñoû vaø hoàng. Thaân treân Phaät hoùa löûa, thaân döôùi hoùa nöôùc, hoaëc ngöôïc laïi. Ñöùc Phaät laïi hieän ra ôû caùc phöông Taây, Nam, Baéc cuõng vôùi caùc bieán töôùng aáy vaø chæ trong khoaûnh khaéc, laïi trôû veà choã ngoài. Ñöùc Phaät laïi vì caùc vò Tyø-kheo thuyeát phaùp, Ngaøi daïy: Trong loøng caùc oâng ñoái vôùi caùc phaùp ñieàu naøo coøn nghi, ñieàu naøo heát nghi, ñieàu naøo nhôù, ñieàu naøo khoâng nhôù, phieàn naõo ñaõ dieät, hay chöa dieät, trong nhöõng phaùp aáy haõy choïn maø quyeát taâm tu taäp. Ñöùc Phaät laïi noùi tieáp: Caùc oâng caàn bieát: Nhaõn thöùc do duyeân tham luyeán vôùi caùc saéc, do tieáp xuùc vôùi saéc neân taâm phaùt sinh, do ñoù maø coù khoå, vui,

khoâng khoå, khoâng vui, cho ñeán thöùc cuûa caùc caên tai, muõi, löôõi, thaân vaø yù cuõng ñeàu nhö vaäy. Naøy caùc Tyø-kheo, löûa tham theá naøo thì saân, si cuõng theá, do ñoù maø coù luaân hoài cuøng sinh laõo beänh töû, lo buoàn khoå ñau. Naøy caùc Tyø-kheo, ba thöù löûa aáy thònh leân laø do caùi ta maø ra, muoán dieät ba thöù löûa kia thì phaûi tröø ngaõ chaáp, ngaõ chaáp khoâng coù thì ba thöù löûa kia töï nhieân khoâng coøn, töø ñoù söï luaân hoài vaø taát caû khoå ñau trong ba coõi töï nhieân chaám döùt. Luùc aáy ba anh em Ca-dieáp cuøng moät ngaøn vò Tyø-kheo ñöôïc Phaät thò hieän caùc thaàn thoâng vaø giaûng noùi chaùnh phaùp, neân döùt tröø phieàn naõo, ñaït taâm giaûi thoaùt, moïi vieäc caàn laøm ñaõ laøm xong, truùt ñöôïc gaùnh naëng, döùt ñöôïc luaân hoài vaø ñeàu chöùng quaû La-haùn. Ñöùc Phaät sau khi ñoä ba vò Ca-dieáp cuøng moät ngaøn vò ñeä töû cuûa hoï chöùng ñöôïc quaû vò A-la-haùn, thì vua Daân-di-ta-la, caùc vò ñaïi thaàn cuøng daân chuùng ñeàu bieát ñöôïc Ñöùc Phaät vaø hôn ngaøn vò ñeä töû ñang ôû taïi ñænh nuùi Nga-da. Luùc aáy coù moät vò quan ñaïi thaàn taâu vôùi vua: Thaàn nghe gaàn ñaây daân chuùng thöôøng baøn raèng doøng hoï Thích coù sinh moät ngöôøi con trai. Khi môùi sinh vò aáy ñaõ coù ñaày ñuû töôùng toát, thaày töôùng ñoaùn laø sau naøy seõ leân ngoâi Chuyeån luaân thaùnh vöông cai trò boán chaâu thieân haï, duøng chaùnh phaùp ñeå daïy daân haønh thaäp thieän, laïi coù ñaày ñuû baûy thöù baùu, coù moät ngaøn ngöôøi con töôùng maïo ñeïp toát tuyeät traàn, coù nhieàu oai löïc, ñaâu ñaâu cuõng phaûi haøng phuïc, coøn neáu xuaát gia thì seõ thaønh Baäc Voâ Thöôïng Chaùnh Ñaúng Chaùnh Giaùc. Thaàn nghe nhö theá neân xin trình taâu heát leân beä haï. Xin beä haï sôùm tìm keá tröø dieät ñi ñeå traùnh tai hoïa veà sau. Baáy giôø vua Daân-di-ta-la, nhöõng luùc ngöï ôû chaùnh ñieän thöôøng nghó mô öôùc naêm ñieàu:

Moät laø coù Ñöùc Phaät xuaát hieän ôû theá gian. Hai laø sôùm ñöôïc ñeán choã Ñöùc Phaät ñaûnh leã, chieâm ngöôõng vaø vui theo nhöõng coâng ñöùc cuûa Ngaøi. Ba laø ñöôïc nghe thuyeát phaùp. Boán laø nghe thuyeát phaùp thì lieàn ñöôïc lieãu ngoä. Naêm laø ñöôïc Ñöùc Phaät truyeàn giôùi roài heát loøng giöõ giôùi. Ñang mô öôùc nhö theá, boãng nghe quan ñaïi thaàn taâu nhö vaäy trong loøng ñau xoùt, moät luùc sau môùi caát tieáng baûo: Ngöôi laø keû ngu si neân sinh taâm aùc ñoäc ñoái vôùi Nhö Lai, thaät laø moät keû ñaïi ngu. Haõy ñi ñi, chôù noùi nöõa!

Vò quan kia bieát vua khoâng chòu nghe lôøi taâu neân sôï seät, xaáu hoå ñi ra. Vua Daân-di-ta-la nhìn caùc quan chung quanh, thaáy moät vò ñaïi thaàn coù nhieàu phöôùc töôùng vaø trí tueä neân truyeàn leänh cho vò aáy: Ngöôi haõy ñeán ñænh nuùi Nga-da, nôi Ñöùc Theá Toân ñang ôû, thay maët ta cung kính baïch Theá Toân raèng vua Daân-di-ta-la xin cung kính cuùi ñaàu ñaûnh leã Ñöùc Theá Toân, gôûi lôøi vaán an söùc khoûe, caàu cho Theá Toân taâm theå an laønh, moïi vieäc ñieàu an vui vaø kính thænh Theá Toân giaùng laâm kinh thaønh thoï söï cuùng döôøng, ñeå ta vaø nhaân daân trong nöôùc ñöôïc nhieàu lôïi laïc, nguyeän xin Theá Toân vaø chö Thaùnh chuùng töø bi chaáp nhaän cho. Ta seõ troïn ñôøi daâng cuùng thöïc phaåm, thuoác men, y Taêng-giaø-leâ vaø taát caû caùc vaät duïng khaùc, nguyeän xin Theá Toân vaø Thaùnh chuùng töø bi khoâng ngaïi lao khoù quang laâm. Baïch nhö theá xong, ngöôi haõy cung kính ñaûnh leã nôi chaân Phaät vaø chôø nghe lôøi Ngaøi daïy. Vò ñaïi thaàn vaâng lôøi vua tìm tôùi choã Ñöùc Phaät taâu baøy moïi vieäc ñuùng nhö nhaø vua truyeàn. Khi ñaûnh leã xong, thaáy Ñöùc Theá Toân im laëng, vò söù giaû bieát Phaät ñaõ höùa neân vui möøng ñaûnh leã, nhieãu quanh Ñöùc Theá Toân roài töø taï trôû veà trieàu. Vua Daân-di-ta-la nghe söù giaû trôû veà, lieàn ngöï leân ñieän. Vua toâi chaøo nhau xong, nhaø vua hoûi söù giaû: Ñöùc Theá Toân coù nhaän lôøi môøi khoâng? Söù thaàn taâu: –Thaàn thöøa leänh nhaø vua leân Nga-da sôn thænh Ñöùc Phaät vaø chuùng Taêng, trình nhöõng lôøi cuûa vua leân Phaät. Ngaøi laëng im chaáp nhaän, chaéc chaén laø Phaät seõ giaùng laâm. Vua lieàn truyeàn leänh caùc quan caän thaàn lo doïn söûa cung ñieän cho saïch seõ, trang nghieâm, caû ñeán thaønh haøo, ñöôøng xaù ñeàu ñöôïc doïn deïp, laïi baøy caùc thöù höông thôm, hoa quyù ñeå chuaån bò ñoùn tieáp Ñöùc Phaät. Baáy giôø Ñöùc Phaät cuøng caùc ñeä töû lôùn tuoåi nhö ba anh em Ca- dieáp, cuøng moät ngaøn vò La-haùn töø nuùi Nga-da ñeán vöông thaønh. Caùch thaønh khoâng xa coù ngoâi thaùp ôû khu Tröôïng laâm, Ñöùc Phaät vaø Thaùnh chuùng döøng laïi nghæ nôi thaùp ñoù. Vua Daân-di-ta-la nghe tin Ñöùc Phaät

ñaõ tôùi Tröôïng laâm thaùp lieàn sai chuaån bò xa giaù coù ngöôøi haàu haï, roài vua cuøng quyeán thuoäc cuøng quaàn thaàn ra khoûi thaønh ñeán nôi Ñöùc Phaät döøng chaân. Vöøa ra khoûi cung khoâng xa, xe vua bò rôi vaøo hoá khoâng ñi tôùi ñöôïc. Vua nghó: “Chaéc ñôøi tröôùc ta ñaõ taïo nghieäp baát thieän neân nay môùi gaëp söï coá naøy.” Vua vöøa nghó nhö vaäy thì nghe trong khoâng trung coù tieáng noùi: Khoâng phaûi ñôøi tröôùc vua laøm ñieàu baát thieän maø vì hieän taïi coøn coù nhieàu tuø nhaân bò giam caàm trong tuø nguïc. Ñoù laø nguyeân nhaân khieán xe bò suïp hoá. Vua nghe tieáng noùi töø khoâng trung, bieát laø do caùc vò Thaùnh hieàn

daïy baûo neân raát vui möøng, lieàn sai quan ñi ñeán taát caû nhaø lao, tuø nhaân toäi naëng nheï laàn löôït ñöôïc aân xaù. Xe ñi tôùi cöûa thaønh, boãng muõ vua ñoäi bò hö raùch, vua laïi nghó: “Nhaát ñònh kieáp tröôùc ta laøm ñieàu baát thieän neân nay coù nhieàu vieäc chaúng laønh xaûy ra.” Hieàn thaùnh töø khoâng trung laïi noùi: Khoâng phaûi ñôøi tröôùc vua laøm ñieàu chaúng laønh maø laø hieän taïi trong khi tha tuø nhaân, chæ tha tuø toäi nheï, coøn tuø toäi naëng tuy coøn soáng nhöng laïi ñaøy nôi khaùc. Muõ bò hö raùch laø vì côù aáy. Vua nghe theá lieàn sai quan ñi khaép nôi, truyeàn aân xaù cho taát caû. Tuø nhaân ñöôïc thaû vui möøng voâ cuøng vaø ñeàu ca ngôïi ñaïo ñöùc cuûa nhaø vua. Luùc aáy vua cuøng nhöõng ngöôøi haàu caän vaø quyeán thuoäc ñi treân moät vaïn hai ngaøn coã xe, nhöõng ngöôøi Baø-la-moân, tröôûng giaû vaø daân chuùng trong nöôùc thì ñi treân traêm ngaøn chieác xe khaùc, taát caû ñeàu rôøi khoûi thaønh, ñeán nôi Ñöùc Phaät ñang ngöï. Khi tôùi thaùp Tröôïng laâm, nôi vöôøn hoa, vua haùi naêm ñoùa hoa Ca-caâu-la roài töï tay caàm hoa ñi ñeán choã Phaät. Luùc gaàn ñeán vua xuoáng xe ñi boä, cho deïp heát nhöõng ñoà nghi tröôïng nhö côø loïng, kieám kích... Ñeán tröôùc Ñöùc Phaät, vua tròch aùo baøy vai beân phaûi, chaép tay höôùng Phaät, ba laàn töï xöng: Con laø vua Daân-di-ta-la. Ñöùc Phaät cuõng ba laàn traû lôøi: Ñuùng vaäy! Ñuùng vaäy! Vua daâng naêm ñoùa hoa roài cuùi ñaàu leã döôùi chaân Phaät, duøng nhöõng lôøi toát ñeïp nhaát taùn thaùn Ñöùc Phaät. Ñöùc Theá Toân môøi vua

ngoài. Sau khi vua an toïa, vöông quyeán vaø nhöõng vò Baø-la-moân, caùc tröôûng giaû cuøng chuùng daân laàn löôït leã Phaät, ñeàu vui möøng voâ cuøng. Moãi ngöôøi noùi keä ca ngôïi Theá Toân xong lieàn ñöùng sang moät beân. OÂ-loã-vó-loa Ca-dieáp, tröôùc ñaây ñaõ töøng ñöôïc vua, caùc quan ñaïi thaàn vaø daân chuùng raát toân kính, nay laïi thaønh Sa-moân ñöùng haàu beân Phaät, nhaø vua vaø daân chuùng khoâng ai laø khoâng ngaïc nhieân. Coù ngöôøi nghó: “Tröôûng laõo Ca-dieáp thôø löûa, tu haønh khoå haïnh laâu naêm, trí tueä ñaïo ñöùc hôn ngöôøi, nay laïi ôû ñaây khieán chuùng ta thaéc maéc laø Ca-dieáp hoùa ñoä Nhö Lai hay Nhö Lai hoùa ñoä Ca-dieáp?” Ñöùc Phaät ngaàm bieát nhöõng thaéc maéc aáy, lieàn baûo Ca-dieáp: Ñeán luùc oâng neân cho hoï thaáy sôû ñaéc cuûa mình. Ca-dieáp vaâng lôøi Ñöùc Phaät, ngay taïi choã ngoài nhaäp chaùnh ñònh, roài bieán maát hieän sang phöông Ñoâng vôùi boán oai nghi ñi, ñöùng, naèm, ngoài, töø thaân phoùng ra haøo quang röïc saùng goàm naêm maøu xanh, vaøng, ñoû, traéng, hoàng, caùc maøu xen nhau, hoaëc trong nhö pha leâ, laïi bieán thaân treân hoùa nöôùc, thaân döôùi hoùa löûa, hoaëc ngöôïc laïi. Phöông Nam, phöông Taây cho ñeán phöông Baéc ñeàu bieán hoùa nhö theá. Hieän thaàn thoâng xong, trong choác laùt Ca-dieáp trôû veà choã ngoài, chaép tay höôùng Phaät, noùi keä: Con voán tu haønh Theo ñaïo thôø löûa Traûi qua nhieàu naêm Sieâng naêng lao khoå Loøng thöôøng töï nhuû Ñaõ chöùng La-haùn Chaáp ngaõ coøn nhieàu Khoâng theå giaûi thoaùt. Phaät vì töø bi Neân ñeán cöùu ñoä Laøm löûa khoâng chaùy Chaùy roài khoâng taét. Luùc ñaàu cöù töôûng Cuøng ñaïo thôø löûa

Phaät noùi: Khoâng caàu

Duøng löûa laøm chi

Khaép caû trôøi ngöôøi
Khoâng gì luyeán aùi.
Con laäp phaùp hoäi
Vì muoán lôïi döôõng
Muoán ñeán khoâng ñeán
Ñeàu bieát yù con.
Phaät ñeán boán chaâu
Cuõng ôû coõi trôøi
Haùi traùi laáy côm
Ñeàu cho con neám.
Con coá thôø löûa
Meâ môø chaùnh ñaïo
Nhö ngöôøi ñui muø
Hoaëc nhö ngöôøi cheát
Khoâng hay bieát gì
Chaéc bò ñoïa laïc.
Ñöùc Ñaïi Maâu-ni
Gioáng nhö roàng lôùn
Raûi maây tinh taán
Röôùi nöôùc Cam loä
Lôïi ích taát caû
Höõu tình voâ tình.
Con muoán giaûi thoaùt
Xin laøm Sa-moân
AÂn Phaät töø bi
Noùi phaùp thanh tònh
Daïy phaùp toái thöôïng
Khieán con lieãu ngoä.
Con nay môùi thaät
Chöùng A-la-haùn
Phaät laø thaày con
Con laø ñeä töû. Caùc ngöôi neân bieát Chôù neân hoaøi nghi Nhöõng lôøi thaønh thaät Neân heát loøng tin. Noùi keä xong Ca-dieáp ñaûnh leã Ñöùc Phaät roài trôû veà choã ngoài. Luùc aáy vua vaø moïi ngöôøi môùi bieát Ca-dieáp laø ñeä töû cuûa Ñöùc Phaät. Baáy giôø Ñöùc Phaät bieát moïi ngöôøi trong chuùng ñaõ heát nghi ngôø, thaéc maéc neân baûo vua: Ta nay seõ vì vua maø noùi nhöõng phaùp quan troïng. Vua neân laéng nghe, suy nghó cho kyõ. Ñöùc Phaät laïi noùi tieáp: –Naøy Ñaïi vöông, Ñaïi vöông neân bieát raèng saéc thaân cuûa Ñaïi vöông coù sinh thì coù dieät, neân quaùn saùt kyõ hai töôùng sinh dieät cho thaät roõ raøng vaø caàn quaùn thoï, töôûng, haønh, thöùc cuøng gioáng nhö saéc uaån. Naøy caùc thieän nam töû, neáu caùc vò coù theå

lieãu ngoä ñöôïc caùc uaån laø sinh dieät thì laïi caàn noäi quaùn kyõ tính khoâng sinh dieät. Neáu caùc vò coù theå tueä quaùn roõ tính khoâng sinh dieät cuûa saéc thì seõ bieát thoï, töôûng, haønh, thöùc cuõng khoâng sinh dieät. Naøy caùc thieän nam töû, saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc voán khoâng sinh dieät, khoâng ñeán, khoâng ñi. Neáu lieãu ngoä ñöôïc thaät töôùng khoâng sinh khoâng dieät, khoâng ñeán, khoâng ñi cuûa caùc phaùp thì cuõng khoâng ñöôïc chaáp thuû vaøo tính khoâng sinh, khoâng dieät, khoâng ñeán, khoâng ñi aáy. Thöa Ñaïi vöông, neáu ñaõ bieát roõ töôùng nhö thaät cuûa caùc phaùp roài thì seõ ñaït ñöôïc voâ soá a-taêng-kyø caùc phaùp tòch dieät. Luùc aáy taát caû chuùng hoäi, töø caùc vò Baø-la-moân, caùc tröôûng giaû cho ñeán daân chuùng ñeàu sinh taâm nieäm nghi ngôø, thaéc maéc: “Nay Theá Toân noùi saéc, thoï, töôûng, haønh, thöùc voán laø khoâng thì sao laïi coù töôùng ngaõ, töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû, töôùng Boá-naïi-nga- la, töôùng Ma-noa-phöôïc-ca, töôùng cuûa ngöôøi chuû, töôùng cuûa ngöôøi thöøa haønh…? Neáu caùc töôùng ngaõ, nhaân, chuùng sinh, thoï giaû… ñeàu khoâng thì sao bieát ñöôïc nhaân quaû cuûa chuùng sinh khi laøm ñieàu thieän hay baát thieän, boû thaân naøy roài laïi ñeán vôùi thaân khaùc?”

Ñöùc Theá Toân bieát nhöõng suy nghó thaéc maéc trong chuùng, lieàn noùi vôùi Ca-dieáp vaø chuùng Tyø-kheo: Naøy caùc Tyø-kheo, thaáy coù töôùng ngaõ, töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû… thì ñoù chính laø caùi thaáy sai laïc cuûa haøng phaøm phu, voâ trí. Neáu coù tri kieán nhö theá thì seõ nhaän laáy söï khoå. Neáu bieát khoå ñaõ sinh thì phaûi caàu dieät khoå. Naøy caùc Tyø-kheo, voâ soá caùc phaùp nhaân quaû höõu vi ñeàu chính töø nhöõng haït gioáng aâm thaàm phaùt sinh, Ta ñeàu ñaõ nhaän bieát roõ, nay muoán cho chuùng sinh cuõng nhö Ta thaáu ñaït ñöôïc söï sinh dieät cuûa caùc phaùp. Naøy caùc Tyø-kheo, tueä nhaõn cuûa Phaät saùng suoát hôn caû chö Thieân nhieàu. Nhöõng chuùng sinh coù töôùng toát, xaáu, sinh nôi sang, heøn, muoán laøm ñieàu laønh hay ñieàu aùc theo nghieäp cuûa hoï, taát caû Ta ñeàu thaáu roõ. Caùc nghieäp cuûa chuùng sinh coù thaân nghieäp, khaåu nghieäp vaø yù nghieäp, khaùi quaùt thì chuùng sinh coù taø kieán seõ sinh taø nghieäp, hoaëc huûy baùng Phaät phaùp. Vì nhöõng nghieäp aáy maø maø sau khi cheát bò ñoïa vaøo nhöõng ñöôøng döõ, chòu bao noãi khoå. Naøy caùc Tyø-kheo, neáu chuùng sinh naøo ôû thaân khaåu taïo neân nghieäp laønh, coù ñuû chaùnh kieán, chaùnh haïnh, chaùnh nghieäp vaø thöôøng ngôïi ca Phaät phaùp, do coù thieän haïnh nhö theá neân khi laâm chung seõ sinh coõi trôøi Thieän Theä. Naøy caùc Tyø-kheo, Ta coù tri kieán nhö thaät, khoâng coù gì maø khoâng bieát, bieát roõ töôùng ngaõ, töôùng nhaân, töôùng chuùng sinh, töôùng thoï giaû, töôùng Ma-noa-phöôïc-ca, cho ñeán töôùng ngöôøi chuû vaø ngöôøi thöøa haønh…, hoaëc gaây ra nhaân quaû veà nghieäp thieän nghieäp aùc, rôøi boû thaân naøy tìm ñeán thaân khaùc, taát caû nhöõng vieäc ñoù chaúng gì laø thaät coù. Ta ñaõ töøng noùi taát caû phaùp nhaân quaû höõu vi ñeàu coù nguyeân nhaân sinh ra thì cuõng coù nguyeân nhaân maø tieâu dieät. Nhaân ñoù laø duyeân vôùi voâ minh sinh ra haønh, duyeân vôùi haønh sinh ra thöùc, duyeân vôùi thöùc sinh danh saéc, duyeân vôùi danh saéc sinh luïc nhaäp, duyeân vôùi luïc nhaäp sinh xuùc, duyeân vôùi xuùc sinh thoï, duyeân vôùi

thoï sinh aùi, duyeân vôùi aùi sinh thuû, duyeân vôùi thuû sinh höõu, höõu laø nhaân cuûa sinh, sinh laø nhaân cuûa laõo töû, lo buoàn ñau khoå. Vì do moät nguyeân nhaân maø bao noãi khoå sinh ra. Naøy caùc Tyø-kheo, neáu dieät ñöôïc nguyeân nhaân aáy thì khoå seõ khoâng coøn, töùc laø voâ minh dieät thì haønh dieät, haønh dieät thì thöùc dieät, thöùc dieät thì danh saéc dieät, danh

saéc dieät thì luïc nhaäp dieät, luïc nhaäp dieät thì xuùc dieät, xuùc dieät thì thoï dieät, thoï dieät thì aùi dieät, aùi dieät thì thuû dieät, thuû dieät thì höõu dieät, höõu dieät thì sinh dieät, sinh dieät thì laõo töû, lo buoàn ñau khoå khoâng coøn nöõa, nhö theá toaøn boä khoå uaån ñeàu dieät. Naøy caùc Tyø-kheo, do nhaân cuûa Taäp dieät neân khoå ñau seõ töï dieät, döùt heát ñau khoå chính laø Nieát-baøn an vui. Laïi nöõa, neáu töôùng ngaõ döùt ñöôïc thì khoâng coøn nguyeân nhaân sinh ra khoå töùc khoâng coøn luaân hoài. Neáu bieát caùi khoå laø khoâng coù thì dieät caùi gì? Ñoù laø ñaït ñöôïc söï döøng döùt doøng nhaân quaû kia, ñaït ñöôïc söï thanh tònh trong laønh, xa rôøi taát caû moïi vöôùng maéc cuûa khaùi nieäm ñaït, chính laø Nieát-baøn.

Nguồn: Giảng Sư (giangsu.io.vn) — văn bản trích từ kho sách cổ và kinh điển.